

• DOMOLJUB •

Izhaja zvečer vsak prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, izide dan poprej. Cena mu je 80 kr. na leto. Inserati se sprejemajo in plačujejo po dogovoru.

Slovenskemu ljudstvu
v poduk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Semeniške ulice št. 2. Naročnina in inserati pa: Upravništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2.

Št. 17.

V Ljubljani, dné 6. septembra 1900.

Leto XIII.

Naš dan je tukaj! . . .

Naš dan, naš praznik, *II. slovenski katoliški shod* je tukaj! Dan veselja zate, dobro slovensko ljudstvo, dan svetega naudušenja za sleherno katoliško srce med nami, dan tolažbe za nas, ki v težkem boju držimo po koncu zastavo vere, zastavo neomajanega katoliškega prepričanja! . . . Že se odpravljajo na pot v prestolnico množice iz vseh krajev, koder zveni naša slovenska beseda: iz mest in trgov, iz zadnje gorske vasi. Oj to je armada, to je vojska — strah in trepet sovražniku! Ne bodo nas premagali, ne bodo nas zatrli, ne bodo je spravili s sveta misli krščanske med nami! Ta naš dan, ta naš praznik bo sijajno pokazal nasprotnikom našim, da je in ostane osramočen, kdor se slepo bori proti Bogu in Njegovemu maziljencu, proti sveti Cerkvi, proti katoliški zavesti! Pozdravljene naše bojne trume, pozdravljeni vsi sloji našega poštenega naroda, ki se bote zbrali pod krščansko zastavo na *II. slovenskem katoliškem shodu*! Tu si bomo po bratski segli v roke, tu si potožili svoje skrbi in težave, tu se posvetovali in nauduševali za nadaljni boj, za [nadaljno vsestransko delo v prid krščanski misli med nami, v naš lastni časni in večni prid! Ogenj svetega oduševljenja za krščanske vzore in načela bomo nesli po naši domovini

s tega II. katoliškega shoda, in raznesli ga bomo v zadnjo vas in v zadnjo kočo, da vse vname, vse, vse obsveti, vse očisti! . . . Zato bode tako velik, tako neizrečeno pomemben za nas ta naš dan, ta naš krščansko-narodni praznik, ker bode govoril sodbo našim nasprotnikom, nam pa dal nove luči za naše zasebno in javno mišljenje, hotenje, delovanje. In zato ve ogromne množice zavednih katoliških izobražencev in prostakov, ki ste se zglasile k udeležbi na II. katoliškem shodu, z radostnim ponosom si kličimo:

Naš dan je tukaj . . . na srečonosno svidenje!

Črtice o Parizu in svetovni razstavi.

(Izvirno poročilo.)

Dve mesti letos zlasti mikata in nase vlečeta: Rim, kjer se obhaja sveto leto, in Pariz, kjer je svetovna razstava. Pomladi so pohiteli Slovenci skupno v veličastnem številu poklonit se namestniku Kristusovemu na zemlji ter pomolit na grobu apostolov prvakov, sedaj na poletje pa je zvelklo marsikaterega Slovenca v daljni Pariz, ki ti v razstavi kaže, koliko je svet napredoval v preteklem stoletju — v dobrem in slabem. Sicer pa je že Pariz sam zanimiv. Zlasti lepih, veličastnih cerkvâ je prav mnogo v Parizu.

Nekako v sredi mesta na otoku, ki ga obdaja reka Seine, je znamenita nadškolijska stolnica Notre Dame ali naše ljube Gospe. Silno mogočna je prednja stran z nedovršenima stolpoma. Cerkev ima zanimivo zakladnico. V zakladnici vidiš lepo cerkveno opravo, katero so darovali razni vladarji, kakor Ludovik ali nesrečna Marija Antonija, Napoleon. Zlasti gane tujca pogled na ostanke, ki spominjajo na umorjene nadškofe pariške: D' Affre iz ustaje l. 1848., Sibour, umrl l. 1857. in Darboy, ki je padel l. 1871. Obleko teh junakov ti kažejo še vsi okrvavljeni, in tudi križ vidš, s katerim v roki je poslednji imenovani nadškof stopil pred razljučeno druhal. Cerkev naše ljube Gospe je tudi zgodovinsko znamenita, ker so v novembru l. 1793. tukaj podoba Matere Božje iz cerkve vrgli, ter posadili na poseben prestol na koru neko igralko kot boginjo pameti, ji zažigali kadilo ter jo molili. Na dan, ko smo si mi ogledovali cerkev in njene znamenitosti, bila je sprednja stran cerkve in vsa srednja ladija, strop in od stropa do tal prevlečena s črnim debelim suknom in baržunom. Na sredi cerkve je bil postavljen velikanski grob. Okrašen je bil s francoskimi zastavami, in vse polno sveč je gorelo ob njem. Molitve za mrtve je opravljal sam nadškof Richard. Vprašali smo, kaj

pomeni to žalovanje, ter zvedeli, da je maša po francoskih misijonarjih in vojaki, ki so padli na Kitajskem. Tudi pobožnega ljudstva je bilo dokaj v cerkvi, dasi je bil navaden delavnik. Najbolj obiskovana je cerkev Matere Božje des Vitoires (zmage). Cerkev je božjepotna in vedno polna, tudi pri izpovednicah je bilo dokaj ljudstva.

Nenavadna je cerkev svete Magdalene. Zunaj je videti, kakor kak paganski tempel, okrog in okrog stoje stebri, pokriva jo malo nagnjena, zelenkasto barvana strha. Tudi stolpa nima. Znotraj pa je krasna. Na listni strani sredi cerkve je spominška plošča vzdana župniku, ki je tudi umrl v ječi kot dober pastir ob vstaji. Sploh imaš povsodi dovolj spominov, kake boje je morala preстати Cerkev v zadnjem času za svoj obstanek. Krasna hiša božja v justični palači je oskrunjena, nekdanje cerkve svetega Jakoba stoji le še stolp, lepi Pantheon ni več cerkev, marveč tempel, v katerem za domovino zaslužne može pokopujejo, v cerkvi Saint Roch pa sklepaš iz imenika župnikov, ki je zadej pod korom, da je ob revolucijah najhuje predla duhovnikom. Zanimivo je namreč, da kakor je ob vsaki vstaji 1848 1857 in 1871 prelil svojo kri pariški nadškof, tako je v istih letih dotični župnik te fare odpovedal se službi.

Vseh v resnici krasnih cerkva ni mogoče naštevati. Jedne vendar ne morem pozabiti, veličastne cerkve presvetega Srca Jezusovega na Mont-Martre. Že doslej je stala nad 34 milijonov frankov. Zidana je iz zgolj rezanega kamna. Dovršena pa še ni. Vendar služba božja se opravlja že redno, presveto Resnje Telo je ves dan izpostavljeno. Goreči častivci so razdeljeni po urah. Molijo pol ure glasno, potem pa vsak zase. Soboto popolne je bilo, ko sem si ogledoval cerkev ter opazoval pobožne molivce. Bili so obojega spola, raznih stanov, tudi dva vojaka. Ženske — tudi elegantne dame — so si nataknilo višnjeve trakove, na to so vsi glasno molili, jedna stran naprej, druga za njim. Imeli so večinoma knjižice. Ob-

žudovanja vredna je bila njih zbranost, da jih ni motilo niti razbijanje zidarjev, ki so obdelovali kamen. Ko je ura minila, spravile so ženske svoje trakove, vsi so se pomaknili nazaj — drugi so nastopili. V leseni baraki poleg cerkve imajo shranjen 16 888 kg težak velikanski zvon. Imenujejo ga Savoyarde, ker ga je darovala Savojska škofija presvetemu Srcu Jezusovemu. Ko bode cerkev, katero zida vsa Francoska kot spravo presvetemu Srcu, dovršena, dobi tudi ta orjak pristojno prebivališče. Sedaj ga smeš za en frank samo pogledati.

Cerkev presvetega Srca Jezusovega na Mont-Martre je tudi zato znamenita, ker stoji na prostoru, raz katerega imaš najlepši in najboljši razgled po vsem mestu.

Politični razgled.

Körber je po svojem posetu cesarja v Ištu začel metati mreže v politično valovje na Češkem. Češki cesarski namestnik Coudenhove je bil na Dunaju, kjer je dobil potrebna navodila, Körber pa se v zadnjem času posvetuje z različnimi nemškimi in češkimi vodjami, a če se mu ne posreči napraviti reda, tedaj bode poskusil srečo sam cesar, če ga še potem ne bo miru, razpuščen bode državni zbor, a o obliki novih volitev se še ne ve nič gotovega.

Politični položaj postane, kakor javljajo razni listi, jasen do 10. septembra Cesar je že prišel iz Ista na Dunaj. Čuje se, da vlada namerava upeljati splošno volilno pravico, ker s tem upa dobiti v parlamentu konservativno večino. V sedanjih zamotanih razmerah je vodja slovenske katoliško-narodne stranke dr. Šusteršič prav zaklical vladi, da je to jedina pot iz zamotanih razmer.

Angleži v južni Afriki so hoteli s šestkratno premočjo sijajno poraziti Bure pri Belfastu in Machadodorpju. Vroč boj je ondi divjal pretekle dni mej neznatno peščico junaških Burov in 40.000 Angleži — sijajne angleške zmage pa ni bilo. Dejansko zmago ima zabeležiti le general French na levem krilu, kjer je potisnil Bure do Lakenwaley, a načrt, potisniti Bure do Delagoa zaliva, se ni posrečil. Bursko topništvo je izborno delovalo. Angleži si ne upajo sedaj več naprej. Sedaj so Angleži v pokrajinah, ki so za zdravje evropskih vojakov sila nevarne. A tudi na drugih krajih Buri ne dajo miru Angležem. Brigade angleških generalov Raden Powella, Carringtona in Mahona neprestano nadleguje burski general Delarey, Burski »črni Kristjan« pa šviga iz kraja v kraj ter napada Angleže, ko se najmanj nadejajo napadov. Škoda le, da se je Angležem posrečilo ujeti burskega generala Olivierja, ko se je pomikal pred angleško močjo iz Stomberga proti Brandfortu. Jednajst mescev divja sedaj boj v Južni Afriki. Od 1. julija 1899 do 31. marca 1900 je bilo v Južno Afriko poslanih 192.000 angleških vojakov s 7.566 častniki in 60.000 konji. In kak uspeh ima angleško orožje? Število angleških vojakov se krči pod vstrajnostjo burske.

Vojna na Kitajskem. Mednarodne čete so naposled vendar le dospele v Pekin. To se je zgodilo dne 15. m. m. Kitajci so sicer pred mestnim zidom krepko odbijali napade mednarodnih čet, naposled pa so se morali umakniti. Proti večeru so že Japonci prvi prodrli v mesto in za njimi so udrle ostale čete. Takoj so obstopile poslaništva in otele v istih se nahajajoče poslanike in druge inozemce. Poslanike so našli pri popolnem zdravju. Ob tej priliki seveda ni bilo brez krvavih spopadov in so Japonci zgubili okoli 100 mož, Kitajci pa trikrat toliko. Ko so mednarodne čete dospele v Pekin, so našle med prebivalstvom popolno zmešnjavo. Ljudstvo je v velikem strahu pred mednarodnim vojaštvom, vsi boljši stanovi beže iz mesta. Uradništvo je razkropljeno, ministerstva zaprta. Kitajski dvor se je preselil že pred prihodom mednarodnih čet iz Pekina v Heionfu, nekaj milj vzhodno od Pekina, cesarica Cuši in cesar Kwangesü sta bežala že mnogo poprej; zlasti je v velikem strahu cesarica, ker ima slabo vest radi svojih tajnih ukazov proti inozemcem. Podkralj Li-Hung-Čang se je obrnil do velesil s prošnjo, da bi imenovale kakega visokega kitajskega dostojanstvenika vladnim zastopnikom, kateri bi imel polno moč, pogajati se z velesilami. V Pekinu seveda ni vse mirno, četudi so mednarodne čete v mestu, ampak po cestah in ulicah je strašen boj in mesarsko klanje. En del Pekina gori. General Junglu, najvišji poveljnik kitajskih čet, je v Pekinu vjet. Zastopniki vlasti so sklenili najstrožje kaznovati princa Tuana, generala Li Ping Henga in vse člane Čungli Yamena, ki so pospeševali ustanek boksarjev. Cesarico regentinja se odstavi, ne pa cesarja, ki pride le pod evropsko kontrolo.

Slomšek o novodobnih brezvercih.

„Kaj se vam zdi od Kristusa? Sedanji krivi preroki njega kolnejo, in zaničujejo njegovo sveto vero. Ni Boga, rečejo jedni, drugi pravijo, da je narava naš bog; tretji imajo svojo pamet, četrty svoj trebuh za svojega boga. Vsak tak nesrečnik si po svojih spačenih željah svojega boga naredi, in novo malikovanje začeneja. Hujši so taki od hudiča; hudič veruje v jednega Boga in se trese, (Jod. 2. 19.) (Zbr. sp. VI. 217.)“

Slomšek o slabih časniki.

„Dobrotljivi cesar so dovolili svojim podložnikom, po svoji volji kar je prav govoriti, pisati, bukve in novice natiskovati in prodajati. Ljudje hude volje pa to pravico v slabo obračajo, laži govorijo in pišejo, lažnjive bukve delajo in prodajajo. sleparijo ljudi, goljufajo abotne in zapeljujejo nečolžne, krivo vero trosijo, cele soseske in dežele s takim škodljivim blagom pohujšujejo in grozo hudega po svetu nasevajo. Zapeljive bukve, lažnjive novice so ljudem nevarnejše ko kuga. Varujmo torej svoje domačine takega zapeljivega branja, ne dajmo zapeljivim bukvam ne v našo hišo, ne v našo sosesko; one so dušni strup, ki ljudi ob pamet in ob pravičnost spravijo.“ (Past. I. 217.)“

* Listek. *

Spovednik — mučenik.*

(Priobčil P. P.)

I.

Zunaj je bila noč. Temno je bilo, kakor v rogu, da ni bilo mogoče opaziti niti pretečih oblakov, ki so se kupičili na nebu. Vročina je pritiskala z ono mamečo soparico, ki tako često napoveduje nevihte. Okrog in okrog je bilo tiho; niti vejica se ni zazibala na drevesu. Narava je ječala, kakor v strahu pred tem, kar je imelo priti. V cerkvi sredi vasi je udarilo polnoči in dolgo so se razlegali urini udarci po okolici.

Skozi ozka stranska vrata stopita iz cerkve dva moža: župnik in cerkovnik. Pa saj njih samih ni videti. Samo luč se vidi, ki jo nese cerkovnik v roki, drugega nič. Luč se pomika proti hribu, ki se je dvigal za cerkvico. Molče stopata moža drug za drugim, ker župnik nese Telo Gospodovo seboj.

Pričneta stopati vedno višje. Cerkovnik drži skoro pri tleh. Bilo je potrebno, kajti ozka steza je bila tako preprežena z drevesnimi koreninami, da je moral človek celo po dnevi stopati oprezno. Duhovnik pa tišči v enomer hitro dalje, kajti vrh gore v revni na pol podrti koči leži stara Magdalena na smrtni postelji. Že več let je stanovala sama gori in krog in krog ni bilo žive duše, ki bi ji stala ob smrtni uri na strani. Nek voznik, ki je bil slučajno prišel mimo, jo je bil dobil v jako nevarnem položaju in je naznanil vso stvar v župnišču.

»Tukaj je nevarno mesto,« šepeta cerkovnik.

»Dalje, dalje!« tišči duhovnik, »Magdalena ne more čakati!«

Hitita višje. Grmovje in korenine ju ovirajo pri vsakem koraku. Toda na to se ne smeta ozirati. Pot je še dolga.

Ko dospeta že skoro na vrh, se zavije pot nekaj korakov navzdol. In tu stopi cerkovnik malo neprevidno v stran in zdrsne po bregu. Hudega sicer ni bilo, ker si je le nogo zvinil. Vendar se je le s pomočjo župnikovo mogel spraviti pokoncu. Trdil je, da bo mogel priti do hiše, ker ni več daleč.

*) Dogodba je resnična. Pripetila se je nekje na Nemskem, še ni tako dolgo. Kaže, kako more postati duhovnik—spovednik včasih res žrtva svojega poklica in kako ga ravno spovedna molčečnost naredi živega mučenika.

Gresta dalje. — Teško sicer, a prideta do koč. Vstopita. Vse temno! Stara Magdalena niti luči ni imela ob zadnji uri. . .

Luč svetilnika osvetli borno stanovanje. Bil je en sam prostor, nekaka soba, in v ozadju na klopi leži bolnica. Ko opazi župnika in cerkovnika, spravi se s težavo na kolena, ker kleče hoče prejeti svojega Odrešenika. Toda komaj se zdrži po konci; s hrbotom se mora opirati ob zid.

»Magdalena,« ipregovori duhovnik, »slišal sem, da ste bolna.«

»Še več, ko bolna, gospod župnik,« šepeta bolnica, »ne bo več dolgo, ko me bo vzelo. Prišli ste, da me previdite. Hvaležna vam bom za to še na onem svetu.«

»Ali niste imeli v boleznih nikogar pri sebi?« vpraša župnik.

»Nikogar!«

»Kaj pa vaš sin?«

»Ivan se že dolgo ne briga več zame,« odgovori, »klati se po gorovju okrog in se živi od prepovedanega lova in menda še od hujšega. . . Pred par dnevi je bil tu. Razložila sem mu svoj položaj in ga prosila, naj ostane doma. Pa on me ni slušal. Šel je in kedaj zopet pride, ne vem. Molila sem zanj, gospod župnik. Prosim, molite še vi, kadar bom jaz umrla.«

Obmolkne. Govorica jo je utrudila.

Župnik poklekne in moli za revico, ki se je morala celo ob zadnji uri z žalostjo spominjati svojega sina in skrbeti zanj.

Ko konča molitev, odslovi cerkovnika in ostane sam z bolnico v sobi. Magdalena se spové in prejme sveto popotnico. Potem se nasloni nazaj in pričakuje smrti. Župnik in cerkovnik molita poleg nje. Ni bilo dolgo, ko se prične smrtni boj. Že umirajoča zasepeta: »Spominjajte se mojega sina!« Kmalu nato izdihne.

Tiho je postalo po izbi, kjer je ležala mrtva Magdalena. Svet je tako ni nikdar maral — —

»Pa ko bi bil vsaj kdo tu, da bi čul pri mrliču ponoči. Meni se ne zdi prav, da bi pustila mrtvo kar samo v koči,« reče župnik.

»Jaz ostanem tukaj!« odgovori cerkovnik, »noga mi oteka tako, da se ne morem prav nič opreti nanjo. Ne upam si priti nocoj domov.«

Vzame nožič iz žepa in prereže črevelj, da se more sezuti. Nato vtakne nogo v škaf, ki je napolnjen z vodo stal ob klopi.

»Tudi jaz bi ostal tukaj,« reče župnik, »toda pripravljen moram biti vsak trenotek, da me pokličejo še to noč k nekemu drugemu bolniku.«

»Le idite srečno,« reče cerkovnik. »med tem, ko si zdravim nogo, lahkô molim za rajno.«

Duhovnik postavi svetiko k nogam Magdale-
ninim in odide.

Soparica je bila pritisnila še bolj. Znojne kap-
ljice mu tekó po čelu. Z rokami mora tipati pred
seboj, da se ne zadene ob drevesa. Vendar se mu
navzlic temu izpodrsne zdaj pa zdaj.

Zabliska se. Blisk osvetli za hip vso okolico. Za
prvim bliskom se pojavi drug, tretji... in kmalu
grmi in bobni, da se zemlja stresa. Po drevesih, ki
so doslej molče stala in molela po konci, divja
veter in jim maje vrhove semtertja. Vedno huje
treska in grmi...

Župnik se nasloni na drevo, da bi se nekoliko
odpočil. Pot je grda in ga je utrudila, čeprav pelje
navzdol. Za hip je bil ponehal veter in bilo je, kot
bi se hotela narava odpočiti za nekaj časa.

Kar se začuje nek krik v bližini. Kaj je bilo?
Župnik se strese. Krik je bil tako močan in obupen
da je šlo skozi mozeg.

„Gotovo je kdo od strele zadet. Moj Bog!“

Zopet krik, in to pot še mnogo obupnejši, še
glasnejši!

Župnik plane po konci, v goščavo. Moral je vi-
deti, kaj je, ali bi se dalo pomagati, ali ne. V tem
trenutku se svitlo zabliska in župnik samega strahu
ne vé, kje je. To, kar je videl, to je bilo grozno!
Na tleh leži gosposko oblečen človek, nek drug pa,
v kmetiški noši, se pripogiba čezenj in mu preis-
kuje žepa. Obraz ležečega je ves s krvjo zalit in na
čelu mu zija globoka rana. Ni dvoma, da se je
zgodil pred par minutami na mestu roparski napad.
Morivec drži smrtno orožje še v roki: debelo vejo,
ki jo je najbrž odkrehnil vihar. Morivec v strahu, da
žrtva še živi, dvigne takoj zopet okrvavljeno vejo in
znova zamahne z njo z vso silo tujcu po glavi.

Župnik hoče zaklicati, pa glas mu odpové in
niti besedice ne more črhiniti.

Morivec ga ne opazi, briga se preveč zato, kako
bi dobil denarja pri ubitem. In res. Ubiti ima okoli
ledja pas, poln denarja. Tega mu morivec odpaše in
ga pripne k sebi.

V tem si opomore župnik toliko, da more za-
vpiti. Približa se umorjenemu in položi mu roko na
srce: srce je nehalo biti.

Med tem, ko se pripogiba, župniku nekaj zdrsne
iz žepa, pa sam tega ze zapazi. Tudi tega ne opazi,
da se mu je omazala duhovska obleka s krvjo.

Morivec je stal med tem kakor okamenjen na
strani. Morivno orožje držeč v rokah, je strmel ne-
premično na župnika, a reči in storiti si ni upal nič.

»Morivec!« zavpije župnik, — »pohlep po de-
narju te je zapeljal tako daleč! Izroči se sodniji —,
zakaj kdor preliva kri, tega kri naj se prelije!«

V tem izgine strah morivcu raz obličje, kajti
spoznal je, da ima pred seboj človeka in ne kake
prikazni. Drzno zavpije nad duhovnikom:

»Poberi se od tod in drži jezik za zobmi.
Če ti je življenje drago —: proč od tu in molči,
sicer — —

Župnik se je oddaljil. Bil je miroljuben mož,
poleg tega neoborožen in ravno na poti od svetega
obhajila, zakar bi se mu ne bilo spodobilo prepirati
in morebiti celo boriti se z razbojnikom.

Počasi se pomika navzdol. Glas razbojnikov mu
doni pe ušesih vso pot. Zdi se mu, da tega glasu
ni slišal tedaj prvič; nekako znan se mu zdi. Kdo
neki je morivec?

Za hip obstane.

»On je —, on in nihče drugi! Glas tega človeka
ima v sebi nekaj tako grozovitega, posebnega, da
ga človek ne more pozabiti, če ga je slišal le enkrat!
On je bil, in jaz ga moram jutri naznaniti sodniji.
Težko mi je —, a moram ga: to mi jo dolžnost.
In to dolžnost moram storiti, četudi potem izvrši,
kar je pretil.«

Župnik dospe domov. S težkim srcem se poda
v svojo sobico. Pred očmi mu še vedno stoji krvavi
prizor v gozdu. Dolgo se ne more umiriti. Šele mo-
litev pred podobo Križanega ga pomiri nekoliko. Nato
se poda v posteljo.

Kaj pa je počel ubijavec med tem?

Drznost, s katero je pregnal duhovnika od
umorjenca, se je spremenila takoj po župnikovem
odhodu v strah in skrb. »Spoznal me je!« — govori
sam pri sebi — »lahko ve, da sem jaz morivec in
drugo jutro bo šel v mesto in me naznanil sodniji.
Verjeli mu bodo, ker je duhovnik in — jaz sem iz-
gubljen! Ali naj bežim? Kam —, ko bi me dotekli
in prijeli! Kaj naj storim? — Umorim ga!«

To je bil grozni sklep in ta sklep je hotel iz-
vršiti — k prvemu umoru pridejati družega!

Skoči po koncu in teče po hribu navzdol. Dež
lije v curkih, pa on tega ne čuti. Vse unisli ima
obrnjene le tja, ali se mu posreči naklep, ali ne.

Pride do župnišča. Vrata so samo priprta. Te-
žave bi ne bilo nobene. Razun župnika je v vsem
župnišču le še ena živa duša —: stara župnikova
postrežnica. Te se mu ni treba bati.

Potegne velik nož izza pasa in vstopi tiho. Vse
je temno. Toda morivec pozna natanko vse prostore,
kajti kot otrok je bil neštetikrat v župnišču in v
župnikovi sobi. Župnik ga je namreč rad imel zavoljo
njegove pridnosti in pobožnosti. Tisti mož, katerega
je menil zdajle umoriti, ga je tako često opominjal,
da naj ostane vse življenje tako dober in zvest, kot
je bil še otrok. — Kako se je bil izpremenil od
tistega časa!

Priplazi se do župnikove sobe. Slabo je razsvitljena, vendar vidi gospoda, ko kleči pred podobo in moli. Že hoče udreti v sobo in planiti z nožem nad župnika! Toda v tem trenutku se mu z vso silo oglasi vest in zdi se mu, kakor da mu kliče nek glas: „Ne dotakni se maziljenca Gospodovega!“

To ga oplašči. Kakor blazen zdirja po stopnjicah na presto in potem dalje v gozd in goro. . .

(Dalje prihodajič.)

Anton Martin Slomšek, knez in škof lavantinski.

(Ob stoletnici njegovega rojstva)

(Iz „Pomladnih glasov“. — Spisal A. Skubic.)

(Dalje.)

4. Pridigar.

Že v svojih šolarskih letih je bil Slomšek navadno resen, moder in zlasti pobožen. Ko so drugi otroci letali iz šole, se trgali, pretepavali in premetavali, je šel on počasi, tiho in mirno proti Slomu. Neka prikupljivost in miloba mu je sijala z obraza. Zato so ga vsi radi imeli. Neki njegov součenec, ki je postal pozneje trden kmet, je še v svojih poznih letih rad pripovedoval o Slomškovih mladih dneh. »Že takrat smo ga vsi otroci spoštovali«, je dejal, »in se ga nekako bali. Če je šel z nami, smo šli vsi mirni domov. Najrajši pa je hodil sam. Večkrat sem ga spremil noter na Slom do njegovega doma, in njegova mati je vsak pot nama obema dala prav dobro južino, — bila je namreč prav dobrih rok. Tudi na griču svetega Ožbalta sem ga večkrat obiskal, ko je pasel svoje domače črede.« Tako je pravil oni kmet.

Grič sv. Ožbalta je oddaljen četrt ure od ponikoveke župne cerkve. Na tem prijaznem gričku ob epih dnevih prav mikavno obsevajo solnčni žarki malo cerkvico sv. Ožbalta. Tja je Slomšek posebno rad gonil na pašo.

Kako je na paši, marsikdo izmed naših bravcev dobro vé. Če je le mogoče, pridejo pastirji skupaj, da se nekoliko poigrajo in preženejo dolgi čas. Najhujša nesreča za mladega pastirja je menda to, če mora sam pasti brez tovarišev. A naj pastir tudi sam pase, je vendar redkokedaj tiho. Da le vé za kakega tovariša, četudi je morda daleč tam na drugem hribu, ga že prikliče, da se kričé pomenkujeta iz daljave v daljavo. Tako so se tudi ponikovski pastirji pogosto shajali na paši in se kratkočasili z raznimi igrami. Največkrat so šli na grič sv. Ožbalta k Slomšku. Ponikovski pastirji pa takrat niso bili poredni, ampak dobri in pridni dečki.

Nekega dne so se zopet posvetovali na paši, kaj bi počeli. Kar se nekdo oglasi:

»Pojdimo k Slomškovega! Pri sv. Ožbaltu pase. Veliko ve, nam bo kaj povedal.«

»Saj res, saj res!« pritrjujejo tovariši nasvetu in nemudoma jo uberejo k sv. Ožbaltu.

Slomškovega Toneta so sploh pastirji radi imeli, še rajši pa so ga poslušali, kadar jim je kaj lepega pripovedoval. Pa je res tudi vedel marsikaj povedati. Dosti zanimivih stvari je slišal od svoje poštene in bistre matere, dobro pa si je tudi zapomnil, kar je slišal ob nedeljah in praznikih v cerkvi, ali pa vsak dan v šoli. In zato so ga pastirji nekako spoštovali kot svojega poglavarja.

Onega dne so torej zopet prišli na pašo obiskat Slomška, da bi jim kaj povedal. In kaj si izmislil Slomšek? Pri cerkvici sv. Ožbalta so bile zunaj ob zidu lesene stopnjice, ki so vodile v zvonik. Slomšek častljivo stopi na te stopnjice ter jame slovesno pridigati svojim sopastirjem, kakor je slišal in videl v cerkvi gospoda kapelana. Pa pošteno jim jo je povedal. Čredarji so se nekaj časa v pest smejali, toda resne besede so jim segle v srce, utihnili so in pobožno poslušali svojega tovariša — pridigarja. In tisti kmet, o katerem sem vam prej pravil, je bil tudi med onimi pastirji in je zvesto poslušal.

Neko posebno veselje je imel Slomšek do cerkvenih opravil. Zlasti rad je pri sveti maši stregel. Vsako jutro je šel na Ponikvo, pol ure daleč. Pravijo, da je često že zgodaj zjutraj, ko je bilo še temačno, stal pred zaprtimi cerkvenimi vrati in čakal, da jih cerkvenik odpre. Bal se je namreč, da bi ga kak drug deček ne prehitel in mesto njega pri sveti maši stregel. In kako lepo se je pri tem vedel! Vsi so ga le opazovali in ga imeli za vzgled bogoljubnega dečka.

Največje veselje pa je bilo zanj, če je smel go spoda kapelana spremljati k bolniku. In že takrat si je marsikdo mislil, ali pa tudi pred drugimi na glas povedal, češ, temu fantu ne bo treba s konji vlačiti na polju. In uganili so.

5. „Ubog hlapčič.“

Slomšek je končal ponikovsko šolo z najboljšim uspehom; bil je skozi in skozi vedno prvi. Pa tudi odslej so mu bile knjige najljubša družba. Vedno bi se bil rad iz njih učil. Toda oče je imel z njim druge namene.

Anton je bil namreč najstarejši med Slomškovi otroki — bilo jih je pet — in zato ga je oče odločil, da bo za njim prevzel gospodarstvo na Slomu. Nihče pa ne more biti dober in spreten gospodar, če se v mladosti ne uri, si je mislil oče in zato ga je vedno jemal s seboj zdaj na polje, zdaj na trav-

nike, zdaj v gozde, in sploh, kamor je šel na delo. In Tonče mu je moral vedno pomagati. Nikdar mu ni bilo treba mučiti se z lenobo. Pozneje je s ponosom zapisal Slomšek preprostemu kmetišskemu ljudstvu te-le besede: »Tudi jaz sem sin kmetiške matere. Do trinajstega leta sem bil ubog hlapčič. Ker sem bil prešibak, da bi držal za plug, sem moral goniti konje, mlatiti, kositi in uživati sem moral tak kruh, kakršnega imate vi!«

Zgodaj zjutraj ga je oče poklical, in šla sta na delo. To je bilo v letu dan na dan. Kadar pa je šel Tone z doma, je vselej skrivaj nekaj stianil v žep. Dolgo ga Slomškovi niso spazili, kaj ima. Nekoč so pa uganili, da jemlje s seboj — knjigo. Očetu tega nihče ni hotel povedati, ker je bil strog, in so se ga vsi dokaj bali.

Nekega dne sta zopet z očetom oral, in Tonček je poganjal konje. Ves čas je tiho hodil vstric kônj in zazmišljaj, kaj se je v šoli naučil, ter to natihoma ponavljal. Sedaj pa sedaj je potegnil iz žepa knjižico in skrivaj ter naglo pogledal vanjo, kakor bi se hotel spomniti stvari, o kateri je pozabil, kako se začne. Ko je zagledal besedo, katero je iskal, je urno zaprl knjižico, jo potisnil v žep in zopet moško pogнал konje z navadnim »hi!« ter natihoma nadaljeval svojo učenost.

Zopet se mu ustavi. V hipu je knjiga iz žepa, toda to pot — nesrečno. Oče Marko namreč to opazi, in se tako razsrdi nad tem, da bi bila skoro šiba pela nad ukaželjnim Tončkom. Že jo je zavihtel, pa je vendar še obstala v zraku. Temu se ni čuditi. Slomškov oče je le na to gledal, da bi znal njegov sin pošteno delati, in da bi mu bil vreden naslednik. A da bi se še česa drugega naučil, za to očetu ni bilo dosti mari, češ, saj je že zdelal šolo, drugi še tega niso storili!

Zato je pa mladega učenjaka tedaj na polju prav pošteno oštel in mu ostro zapretil: »Kmet boš tukaj in delal boš; mestni gospodiči naj nosijo knjige s seboj. Nikdar več mi nimaš vzeti knjige na delo!«

Kako je bilo malemu revežu pri srcu, si lahko mislite. Težko je zadržaval bridke solze, saj gotovo nikdar ni imel namena, žaliti svojega očeta. Gorje, če bi ga oče še kedaj zasačil pri takem delu!

Docela drugačnih misli je bila Slomškova mati. Njena srčna želja je bila, da bi se Anton izučil in postal kaj več, da bi mu ne bilo treba tako trdo delati na polju. To svojo željo je razodela tudi očetu; toda takrat sta si bila takoj navskriž. Mati pa se je napotila h gospodu kapelenu po svet. Ker je gospod poznal nedolžnost in pobožnost Slomškovega Antona, je tudi on nasvetoval, naj ga dajo v Celje v šolo.

To svoje mnenje je tudi ob priliki povedal Slomškoveму očetu, toda ta je samo z rameni skomizgnil in z glavo zmajal, češ: »Ne bo nič!« Tudi mati mu je odslej pogostokrat k temu prigovarjala, kažoč mu sinovo ukaželjnost in bistrournost. Dolgo so bila vsa prizadevanja zastonj; končno se pa oče vendar uda, — bolj prisiljen, kakor radovoljno, — ter obljubi, da hoče svojega sina poslati v šolo. »Naj bo, kar hoče«, si misli, »bo vsaj enkrat mir. Če si mati kaj vtepe v glavo, je vse zastonj! Bo že kako!«

In zopet je bila lepa sloga pri Slomškovi. Gospod kapelan pa jim je pozneje večkrat obetal: »Vaš Anton bo še nekaj velik gospod!«

6. V Celje!

Lepa, prijetna spomlad je bila. Vse je oživel, gozdi so ozeleneli, vrtovi in travniki so oblekli novo, pisano obleko, ptičice so zapele po dolgem času svojo »hvalo Bogu«, in pastirji so veseli ukali za živino, ki so jo zopet jeli goniti na pašo. Kdo izmed mladih čitateljev ne ve, kako prijetno je spomladi v prosti naravi?

Tudi na Slomu je bilo tako rajsko prijetno ono spomlad. Okoli sv. Ožbalta se je vnovič oglasila vesela pastireka pesem. Toda naš Slomšek ni več rajal s pastirji.

Resen je bil Slomškov Tonče zadnji čas; ni se zmenil dosti za krasno pomladansko življenje, ne za pastirje. Njegove misli so bile drugje. Hitele so daleč tja v mesto, v starodavno mesto Celje. Tam so bile šole, na katerih so se učili mladi dečki, pa tudi odrasli mladeniči za »gospode«. In tudi naš Tonče bo šel v ono imenitno mesto — v šolo. Zato je tako resen, ne zmeni se za svet, ampak marljivo spravlja to in ono, česar mu bo treba vzeti seboj v tujino. Mati pa mu skrbno pomaga in svetuje.

Komaj je čakal šolskega leta, da bi se zopet mogel učiti. In sedaj se mu bo srčna želja izpolnila. Toda zapustiti mora svoje ljubljene stariše, zapustiti svojo rodno hišo, zapustiti vabljivi Slom, zapustiti svoj dom in iti v tuje mesto. A šel je rad in vesel, saj je šel v šolo! In ta je bila njegovo veselje.

V štirinajstem letu je bil takrat, ko je stopil v Celju v tretji razred, in še jeseni istega leta je prišel v prvo latinsko šolo. Sprva mu je šlo dokaj trdo v nemščini; ta mu kar ni hotela v glavo. Toda vstrajni in neustrašni Slomšek je premagal tudi te težave.

Z vso ljubeznijo svojega navdušenega srca pa se je oklenil svojega milega materinega jezika, svoje blagodneče slovenščine, k čemur ga je posebno bodril profesor Zupančič. Ta profesor je dajal učenecem posebno rad slovenske naloge. Nekoč je prinesel Slomšek tako izvrsten izdelek v šolo, da ga je sam

profesor na glas bral pred vsemi učenci ter ga javno pred vso šolo pohvalil. S tem se je le še bolj vnelo Slomškovo srce v ljubezni do materinščine. Nikdar pa ni pozabil besedi, ki jih je nekoč govoril profesor svojim učencem, češ, da je sramotno za omika nega človeka, če zna svoj materin jezik slabše, nego priprost pastir, ki leta po gorah za svojo govedino in nikdar ni videl, kakšna je šola.

Slomšku niso hotele te besede iz spomina. Ni si želel doživeti take sramote. Učil se je in postal najboljši Slovenec med svojimi tovariši.

Kmalu nato je bil god nekega profesorja. Znani Zupančič odbere tri dijake, ki naj bi zložili za to slavnostno priliko vsak po eno pesmico: eden latinsko, drugi grško, tretji nemško. Hudo je Slomšku pri srcu, da ni med temi tremi izvoljenci. Zato pa sklene, da hoče svoje profesorje iznenaditi, češ: kaj, ko bi pa jaz slovensko pesmico sestavil? V to ga zlasti vspodbode dobri uspeh, ki ga je dosegel pri onem svojem slovenskem sestavku, o katerem ste prej brali. In res je naš Slomšek zakrožil slovensko pesmico, — prvo v svojem življenju, a ne zadnje; kajti mnogo mnogo jih je še sledilo za to prvenko!

Slovesni godovni dan je prišel. Dobro so se naučili oni trije izbrani dijaki in lepo so predavali svoje pesni. Ko končajo, se ojunadi tudi Slomšek in prosi, bi-li še on smel nekaj predavati. Profesor mu dovoli, in Slomšek prične svojo slovensko pesem. Redkokedaj se je tiste čase slišala slovenska pesem, zato je kar očarala profesorja. Blago je donel slovenski jezik, lahkotno in navdušeno je predaval Slomšek, in dijaki so kar strmeli.

Slomšek konča. Profesor stopi k njemu in mu ves vesel pravi: »Meni se zdi, da imate vi poseben dar od Boga za gojitev svoje materinščine, in upam da bode v tem še mnogo storili. Le krepko in pridno naprej!«

To so bile besede za goreče Slomškovo srce! Že prej ves vnet za slovenščino, se je sedaj še z večjo vnemo oklene. Sad tega truda mu ni izostal, kajti Slomšek je postal prvi Slovenec svojega časa. Zato je s prepričanjem mogel zapisati vsem mladim šolarjem:

»Kdor se v mladosti prav uči,
Za mizo lahko on sedi;
Zanémarna prismoda
Kosti za vrati gloda!«

Slovenski novičar.

Kranjsko.

Cesarjeva zahvala. Presvitli cesar je izdal naslednje lastnoročno pismo na ministerskega predsednika dr. pl. Koerberja: Povodom Mojega 70. rojstnega dne

Mi je od vsega prebivalstva došlo toliko voščil in čestitk in se tudi vršilo brez števila lojalnih izjav, da se je velečastno izražala vseobča udanost do Moje osebe. Globoko ginjen Vam naročam, da naznanite Mojo toplo in srčno zahvalo, ki jo naj izvedó v vsaki oddaljeni koči. Vsi Moji narodi naj vedó, da sem jim posvetil Svoje življenje, da sem srečen, ako pospešujem njihov blagor, da v lojalnosti, domoljubju in mejsebojnem zaupanju vidi trdno podlago, na kateri sloni bodočnost domovine. Vsemogočni Bog blagoslovi in čuvaj vez, ki veže Mene in Moje narode! — V Ištu, 19. avgusta 1900. Francišek Jožef.

Na drugi slov. katoliški shod! Priprave so končane, udeleženci zglašeni. — Ljubljana bode prihodnje dni sprejela veličastno število — blizu 3000 — vrlih slovenskih katoliških mož v svojo sredo. Udeležencev bo seveda največ s Kranjskega, pa tudi Štajerska, Koroška in Primorska so častno zastopane. Na prvem mestu stoji Ribnica, odkoder pride blizu 100 vrlih slovenskih mož. Udeležé se shoda tudi Čehi in Hrvatje, pa tudi od drugih krajev so zglašeni odlični gostje. Na shodu bo zastopalo nad 200 županov naše občine, nad 140 društev svoje mnogoštevilne člane, veliko število duhovnikov svoje župnije. Shod bode jako povzdignilo več navzočih škofov, med njimi kardinal in nadškof dr. Jakob Missia in mnogo drugih odličnjakov. Vse kaže, da bo II. slov. kat. shod manifestacija, kačorane še ni videl slovenski svet. Na veselo svidenje torej, katoliški možje, na II. slov. katol. shodu!

Slovenci na I. hrvatskem katol. shodu. — V ponedeljek, torek in sredo obhajali so v Zagrebu I. hrvatski katol. shod ob velikanski udeležbi najboljših hrvatskih katoliških mož in navzočnosti 12 škofov. Považljivi so bili tudi Slovenci, in z veseljem je pohitelo nekaj mož v Zagreb, na čelu jim g. državni poslanec vodja Povše, kjer so bili prisrčno sprejeti, prav tako kakor je pisal nekaj dni prej »Katoliški List»: Brate Slovence sprejeli bodo Hrvatje z veselim srcem. Ni treba pozabiti na to: interesi bratov Slovencev so tudi naši interesi, a naši interesi so oni bratov Slovencev. Več o tem shodu prihodnjič.

Naši shodi po deželi. Pretekle nedelje je bilo zopet lepo število shodov katere so priredili naši poslanci in drugi delavni možje po deželi. Tako 19 avg. v Kamniku in Logatcu, dne 26. avg. v Ribnici, v Št. Rupertu, v Št. Gothardu nad Zagorjem in v Polšniku, 2. sep. pa v Košani in v Selcih nad Škofjo Loko. Vsi shodi so bili zanimivi in dobro obiskani, zlasti pa shoda v Kamniku in v Ribnici, kjer je dr. Šusteršič dvornemu svetniku Šukljeju posvetil tako kakor mu gre. V Ribnici je tudi poslanec Višnikar dobil svo

del; sedaj saj ve, da ga Ribničanje ne marajo. Dr. Šusteršičeva govora v Kamniku in v Ribnici sta bila tako znamenita, da se je z njimi pečalo vse avstrijsko časopisje. Ker so nekateri časniki hoteli njegove govore tako razlagati, kakor bi bili nazori, izraženi v teh govorih, samo mnenje Šusteršičevo, je vodstvo katoliško-narodne stranke v svoji seji dne 28. avg. soglasno izreklo svoje popolno soglasje z nazori izrečenimi po dr. Šusteršiču na omenjenih dveh shodih.

Umeščen je bil na župnijo Mengeš č. g. Fr. Kušar, doslej ekspozit v Begunjah nad Cirknico.

Nameščen je č. g. Josip Ferjančič za kurata na Gočah, premeščen pa č. g. P. Rajmund Kubinek, prefekt dijaškega zavoda nemškorednikov v Ljubljani, za kapelana v Podzemelj, na njegovo mesto pride č. g. P. Hugo Lengsfeld iz Opave. Č. g. Josip Perz, kapelan v Podzemlju, je premeščen v Veliko Dolino.

Za župnijo Kranj je imenovan vlč. g. Anton Koblar, kurat v deželni prisilni delavnici.

V bogoslovje so v Ljubljani doslej na novo sprejeti naslednji kandidati: Bartel Bertold iz Podgrada, Cankar Karol z Vrhnike, Jeglič Ivan iz Podbrezja, Kajdiž Valentin z Breznice, Kreč Anton iz Mengša, Lovšin Ivan iz Poljan, Perko Ivan iz Poljan, Perz Alojzij od Stare cerkve, Pintar Miha iz Javorjev, Podbevšek Jernej z Vranjepeči, Šali Karol iz Prečine, Šušelj Matej iz Košane, Vilfan Franc iz Žabnice, Zajc Albin iz Ljubljane, Zajc Franc iz Sodražice, Zajc Pavel iz Sodražice, Zupan Matej iz Mošenj, Zupančič Ivan iz Črnomlja, Žnidaršič Anton iz Dobropolj, Žust Anton iz Poljan.

Duhovniške premembe v lavantiški škofiji. Za beneficijata v Ptuj pride č. g. Anton Podvinski, dozdej kaplan v Slivnici. Prestavljeni so č. g. kapelani Frančišek Trop iz Vitanja v Slivnico, Jož. Panič od Sv. Marka pri Ptuj v Rajhenburg, Karol Kumer iz Tinja nazaj v Konjice. Nastavljeni so bili č. g. novomašniki: Kociper Anton pri Svetemu Marku pri Ptuj, Aliasnik Franc na Muti, Planinc Franc na Tinju pri Slov. Bistrici. Iz Rima došli č. g. Anton Jerovšek nastavljen je v mariborski ord. pisarni.

V kn. in šk. Alojzijevišče v Ljubljani so za bodoče šolsko leto na novo sprejeti ti le dijaki: Cankar Izidor iz Gibarca, Tomšič Frančišek iz Ilir. Bistrice, Andolšek Ivan iz Sodražice, Drešar Jan. iz Komende, Hladnik Frančišek iz Idrije, Kurent Filip iz Hrastnika, Lunder Alojzij iz Vel. Poljan, Mehle Anton z Višnje gore, Nastran Frančišek iz Vodice, Rupnik Karol s Črnegavrha nad Idrijo in Šilc Jakob iz Vel. Poljan. — Prosivcev je bilo 46, med njimi mnogo vrednih, a nedostaje prostora.

Izpremembe v kapucinski pokrajini. Provincijal: P. Edvard Brvar, defintorji: p. Odilon Riefelj, p. Donat Zupančič, p. Albert Mösselberger, p. Alfonz Marija Vakselj. P. Odilon Riefelj pride za gvardijana v Krško, p. Linus Prah postane gvardijan v Gorici, p. Friderik Jeglič vikar v Gorici; p. Maks Zaplatal v Krško, p. Hieronim v Loko, p. Hugolin ostane v Gorici, Fr. Serafin v Loko; p. Oton od sv. Križa v Celovec, p. Sigismund iz Krškega v Knittelfeld za gvardijana, p. Ubald v Celje, p. Gabriel Bajec postane gvardijan v Muravi, p. Gottfried pride iz Loke v Sv. Križ.

Premembe v frančiškanski provinciji sv. križa. Ljubljana: P. Benjamin Fabijan, vikarij; P. Odorik Kreiner, katehet; P. Kornelij Petrič, katehet. Sv. Gora pri Gorici: P. Kalist Medič, gvardijan; P. Alfonz Furlan, P. Feliks Podbregar, P. Konrad Mesar, P. Salvatore Zobec, P. Kapistran Ferlin. Novo mesto: P. Pacifik Fister, Kamnik: P. Deodat Suštaršič, P. Adolf Čadež, katehet. Pazin: P. Zigismund Zega, gvardijan; P. Kajetan Kogej, vikarij. Nazaret: P. Berard Jamar, katehet; P. Bonaventura Resman, učitelj. Brežice: P. Salezij Vodošek, gvardijan; P. Fulgencij Tralala Gorica: P. Edvard Ravstehar, gvardijan; P. Aleksander Vavpotič. Brezje: P. Avguštin Čampa in P. Regulat Čebulj. V Mariboru in pri sveti Trojici v Slov. goricah, katera samostana sta letos prideljena tej provinciji, se ni nič premenilo. Slavno Marijino svetišče s frančiškanskim samostanom na sv. Gori je sedaj po preteku 100 let znova oživljeno.

Pozor! »Gorenjec«, glasilo liberalcev v Kranju, poroča: Gorenjska kmetska zveza. Kakor se nam poroča, se pravila tega za gorenjske kmete jako važnega društva že izdelujejo. »Gorenjec« bo ta pravila priobčil v celoti. Ustanovni shod se bo vršil koncem prihodnjega meseca ali pa začetkom meseca vinotoka, kar se pravočasno naznani. Že danes pa se prosijo vsi somišljeniki »Gorenjske kmetske zveze«, da pridno delujejo na to, da bo udeležba iz vseh krajev Gorenjske velikanska. — Upamo, da bo pač malo kmetov, ki se bodo pustili voditi od znanih liberalcev v Kranju, vendar je treba napram nastavljenim limanicam biti povsod opreznim.

Druga drž. gimnazija v Ljubljani. Razširjenje dosedanje slov. nižje gimnazije v višjo je sedaj zagotovljeno in sicer tako, da se počenski z letošnjim šolskim letom otvori vsako leto nov višji razred. Dosedanja višja gimnazija se v bodoče imenuje: I. državna gimnazija.

Slomšekova zaveza slovenskih učiteljev se ustanovi o priliki »Kat. shoda«. Pravila so že potrjena. Tako javlja vrli »Slovenski Učitelj«.

Iz Poljan nad Škofjo Loko se nam poroča, da je županom izvoljen vrli gospod Alojzij Grošelj.

Nova gluhenemnica v Ljubljani bo v oktobru otvorena. Letos se odpre prvi razred, s časom pa se zavod razširi na osem letnikov. Pouk bude slovenski.

God sv. Cirila in Metoda. Na prošnjo premil. škola ljubljanskega je apostolski sedež god sv. Cirila in Metoda povišal do praznika višje vrste (dupl. maj.) Vsled te naredbe se bode vprihodnje god imenovanih svetnikov pri nas obhajal cerkveno in za ljudstvo vedno na dan 5. julija.

Gospodinjska šola c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani pod vodstvom čč. sester redovnic prične nov tečaj 1. oktobra t. l. Pouk, ki je slovenski, traja eno leto. Gojenke stanujejo v zavodu ter je njih število omejeno na 12. Pouk zavzema vse stroke gospodinjstva; kuhanje, šivanje, pranje, likanje, dela v hlevu in na vrtu, mlekarstvo itd., vrhu tega pa tiste šolske predmete, ki so potrebni za popolno izobrazbo gospodinj na kmetih. V šolo se sprejemajo vsaj 16 let stara dekleta, ki plačujejo po 14 gl. na mesec za hrano, stanovanje in vso drugo potrebo. Podrobni pogoji se zvedó pri c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, kateri je tudi prošnje za sprejem v šolo poslati do 15. septembra.

Iz Severne Amerike (Aleksandrija v Indijani) nam piše naročnik: Pri mojem odhodu iz Peč v Ameriko me je marsikateri prosil, naj sporočim, kako se mi bo godilo. Ker vsem ne morem odgovarjati, zato tu v »Domoljubu« povém, da nobenemu ne svetujem, iti v Ameriko; ne gledé na dolgo in nevarno pot, ne gledé na težave z jezikom je tudi sicer težava dobiti dobro delo in če ga dobiš, ne veš, koliko časa bo držalo. — Iz Peč sem šel do Vidma, kjer sem kupil listek za po suhem in po vodi po agentu Ligure Amerikana (te agenture ne morem nikomur priporočati.) Potoval sem nato čez Laško in Francosko; tudi Pariz sem videl; v Havru sem vstopil na parnik francoske družbe »La Gascogne« in po devetih mirnih dneh sem srečno stal zopet na trdih američanskih tleh. Postrežba na parniku ni bila nič kaj prida. Sedaj sem v Aleksandriji v deželi Indiana, v neki tovarni za sekire. Plača je bolj pičla. Ne rečem sicer, da se kesam, ker sen šel v Ameriko, vendar sem spoznal, da je resničen pregovor: »Ni vse zlato, kar se sveti!« Fr. Vektoraz. — Nek drug izseljenec nam piše iz Bremena: Če že kdo na vsak način misli iti v Ameriko, naj ne hodi skozi Bremen, zlasti pa naj ne jemlje vozniških listov pri zastopniku sev. nemšk. Lloyda g. T. v Ljubljani, ker se tam ne dobi taka postrežba, kakoršne si človek želi. Pred vsem se nič ne pové, kedaj odhaja ladija in tako mora ubogi popotnik časih v Bremen u kar

po 10 dni čakati na odhod. Vsak si lahko misli, kako neprijetno je to in koliko stane!

Sv. Jošt nad Kranjem, 14. avgusta. V soboto, 4. t. m. so premil. knezoškof Dr. Anton Bonav. Jeglič prišli na Božjo pot v našo romarsko cerkev, posvečeno sv. Joštu. Ob 1/6 uri zjutraj je slovesno zvonjenje v Šmartnu oznanjalo njih prihod iz Goričan, ob 7. so bili že vrh gore. Akoravno je pot precej strma, so vendar iz doline do vrha molili z duhovniki, ki so jih spremljali, sv. rožni venec. Nekoliko pod cerkvijo, pri »Puščavi«, jih je pričakovalo ljudstvo z domačim duhovnikom. V procesiji, glasno moleč sv. rožni venec, smo jih spremili v starodavno, nekdanj tako slovečo cerkev. Po opravljeni daritvi svete maše so imeli Premilostni kratek nagovor. Z ozirom na besede, zapisane v latinskem jeziku nad velikim oltarjem, ki se glasé: »Kdorkoli Boga tu prosi v stanovitni molitvi, njemu sv. Jošt izprosi milosti, katerih želi«, so omenili, da so že kot dijak brali te besede, ko so prišli z materjo sem na Božjo pot, in da vsled obljube, takrat storjene, še vsaki dan molijo očenaš v čast sv. Joštu. V lepih besedah se primerjali romanje na goro s težavnim potovanjem v nebesa, in slednjič so priporočili ljudstvu, naj moli zanje in za škofijo. Ko so vsi duhovniki opravili sveto mašo, so šli na sv. stopnjice, ki so napravljene po pravih stopnjicah, po katerih je šel Kristus v hiši Pilatovi, ko je bil na smrt obsojen. Klečé so šli po vseh 28. stopnjicah, so na vsaki molili dotično molitev, in je pobožno poljubili. Ta dan bo ostal vsem vedno v spominu. Premilostni se nam ne samo povedali, ampak pokazali, kako so mora opraviti Božja pot. Vsem, ki so bili priča, je bil ta izgled v spodbudo, objavimo pa te vrstice v spodbudo tudi drugim romarjem, ki bodo obiskovali goro sv. Jošta.

Na Planinski Gori bo prihodujo nedeljo, t. j. v praznik Imena Marijnega, velik shod romarjev, zadnji in največji v letu. Nad tisoč Marijnih častilcev pride z vseh strani Notranjske. Spovedovalo bo sedem duhovnov. Pobožnost se prične prejšnji večer ob 6 uri s pridigo domačega župnika preč. g. I. Podboja, v nedeljo bo pet sv. maš ob raznih urah. Ob 6. pridiga g. dr. Josip Debevca, ob 10. g. Alojzija Stroja iz Ljubljane. Cerkev je bila letos znotraj in zunaj popolnoma prenovljena in stroški veliki, zato bo pri dveh glavnih sv. mašah darovanje za cerkev. Notranjce in druge rojake uljudno vabimo na ta shod.

Drobtinice.

Umrl je dr. Filip Steiner, škof v Stolnembemgradu na Ogerskem. Rojen je bil l. 1839, odlikoval se je po izvanredni nadarjenosti, dovršil je

avoje študije na Dunaju, kjer je bil 14 let učni vodja v Avgustineju. Kot škof je bil sred šče katoliškega gibanja na Ogerskem. Značilno je, da mu vlada ni naklonila nobenega odlikovanja. Umrl je za kapjo, menda kot žrtev duševnega napora pri pripravah za jubilej pokristjanjenja ogerske dežele. Za ogerske katolike je njegova smrt hud udarec. Naj v miru počiva!

Zapuščina laškega kralja znaša 22 milijonov mobilnega premoženja poleg mnogih gradov in posestev. Privatno premoženje kralja Umberta podeduje vse njegov sin Viktor Emanuel.

Za koliko je laški kralj zavaroval svoje življenje. S smrtjo laškega kralja so hudo zadete mnoge zavarovalnice. Laški kralj Umberto je visoko cenil svoje življenje ter se pri evropskih zavarovalnicah zavaroval za 10 milijonov, pri ameriških za 26 milijonov lir, torej znaša svota, katero dobi kraljica Margerita od zavarovalnic, 36 milijonov lir.

200 hiš pogorelo je na Ruskem v Makarjevu blizu Nižjega Nowgoroda. Tudi štiri cerkve je uničil požar. Osem oseb je pogorelo. Beda je nepopisna.

S kolesom v Kitaj sta se te dni podala dva rokodeleca iz Berolina, in sicer 25-letni kipar Siegbert Müller in 19-letni mizar Gustav Christoph. Ker ju niso hoteli sprejeti v voj dobrovoljcev, namenjen v vzhodno Azijo, hočeta sedaj s kolesom sama preko Budimpešte skozi malo Azijo in Perzijo — dospeti naposled v Kitaj. Ondi upata, da ju sprejmejo v ekspedicijski voj, potem, ko sta s tako dolgim potovanjem dokazala svojo moč in vztrajnost.

Kitajski cesarski zaklad. Kitajska cesarica-vdova je na begu iz Pekina v Huansu vzela seboj tudi kitajski cesarski zaklad, ki je vreden, kakor poročajo listi, 305 milijonov kron našega denarja. Teža te ogromne svote bi znašala 1.870.000 kilogramov. Za transport te svote bi bilo treba 187 vagonov, ki bi vsak nesel 10.080 kg. Za tako prevažanje bi bilo treba šest tovornih vlakov po 30 vagonov. Ker pa mej Pekinom in Huansu ni železnice, morali so cesarski zaklad prepeljati z navadnimi vozmi. Pri nas dober voz na dobri cesti nese s krepkimi konji deset meterskih stotov. Ob istih razmerah bilo bi torej treba za prepeljavo zaklada 18.700 voz in najmanj 34.400 konj. Od prvega do zadnjega voza bi bila daljava 5000 km, ali več nego je dolga pot iz Pekina v Huansu. Ako bi bil zaklad iz zlata in ako računamo kilo zlata na 2280 kron, bilo bi treba za prevažanje najmanj 10 železniških vagonov ali 109 tovornih voz.

Žalujejo v beli obleki. Znano je, da prebivalci na Kitajskem in Japonskem ne žalujejo v črni obleki, ampak v beli. To navado hočejo sedaj vpeljati v Ameriki neke mlade gospe novojorskih milijonarjev.

Že več nedelj žalujejo za svojimi sorodniki v čisto beli obleki. Celo njih klobuki, čevlji in solnčniki — vse je belo.

Domači pravnik.

Kako se sklepajo pogodbe?

Pogodba se lahko sklene ustmeno ali pismeno, pred sodiščem ali izven sodišča, pred notarjem v navzočnosti prič ali brez prič. Pismeno morajo se skleniti darilne pogodbe za slučaj smrti, ako naj veljajo kot volila, pogodbe na posebne vkupnosti imovine, menične pogodbe in pogodbe, s katerimi se postavljajo razsodniki. Sledeče pogodbe pa veljajo samo, ako se je napravil o njih notarski akt: Ženitna pogodba; med zakonskimi sklenjene kupne, menjalne, posojilne pogodbe, ter zadolžnice, dane od zakonskega družeta drugemu zakonskemu družetu; potrdila o sprejemu dote tudi ako se dajo drugim osebam, kakor zakonski ženi; darilne pogodbe brez dejanske izročitve podarjenega predmeta; vse listine o pravnih opravilih med živimi, katere so napravili slepci ali gluhi, ki ne znajo brati ali mutasti, ki ne znajo pisati.

Ako so se zmenile stranke izrecno, da bodejo napravile pismeno pogodbo, potem se smatra pogodba še-le sklenjena takrat, ko so jo stranke podpisale. Kdor sam ne zna pisati, mora imeti pri sklepanju pismene pogodbe dve priči, katerih jedna podpiše njegovo ime, ter sebe tudi kot pričo podpiše. Druga se pa podpiše kot priča. Dotičnik pa mora lastnoročno pristaviti svoj križ. N. pr.: Recimo, da je Janez Škerjanec vzel na posodo od Jožefa Vidmarja denar ter hoče podpisati zadolžnico, toda on ne zna pisati. Janez Škerjanec vzame pero ter napravi pod zadolžnico lastnoročno križ. Jurij Urbas, ki je bil kot priča poklican in zna pisati, pripiše h križu: »Janez Škerjanec, podpisal ga Jurij Urbas in priča. Potem pa mora podpisati se še druga priča, katera se recimo piše Urh Svetlin, ter pristavi svojemu imenu besede »kot priča«.

O tem, kaj so punktacije, bomo govorili prihodnjič.

Za smeh in kratek čas.

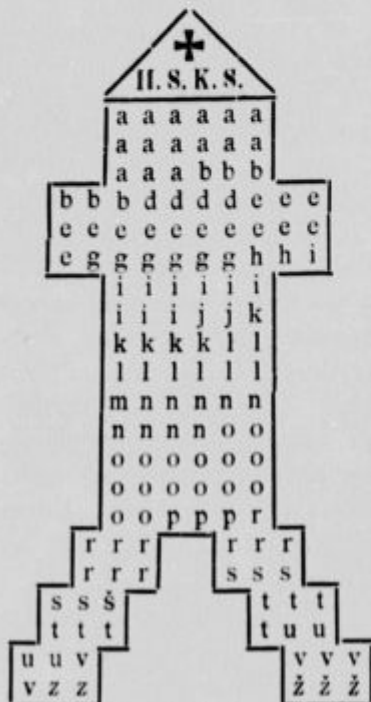
(Čudna primera.) »No gospod organist, danes pa le izpustite glas!« — Organist: »Zakaj pravite to?« — Kmet: »I no, včera pri večernicah se je slišalo, kakor da bi kedo nabasane irhaste hlače iz kora po stopnicah vlačil!«

(Res je.) Kdor hitro dá, dvakrat dá, pravi pregovor. Pa je res, zakaj če bi premišljal, dal bi znabiti komaj polovico.

(Sluho.) A: „Kaj pa ti je danes, da si tako čuden?“
 — D: „Saj sem lahko! Včeraj sem vprašal Kovačevo
 Ivanko, če bi me hotela; sedaj pa ne vem, ali je rekla
 da ali ne!“

Besedne uganke.

I.

1. žensko krstno ime
2. moško krstno ime
3. delajo ptiči
4. očetova namestnika
5. vas v celjskem okraju
6. žensko krstno ime
7. učenjak
8. rabi vojak
9. riba
10. vas na Kranjskem (narobe)
11. krma
12. zapiralka
13. barva
14. tovariš
15. zgradba
16. divjak
17. del sveta
18. geometr. oblika
19. grška boginja miru
20. vas na Stajerskem
21. avstralski otok v Velikem oceanu

Začetne in končne črke prav pogojenih besed, brane od zgoraj nizdolu in nazaj navzgor povedó željo, ki jo gotovo gojë vsi udeleženci katoliškega shoda.

II.

1 2 3 se časniki glasi
 3 2 in 1 pa mesto slovi.

III.

Pomen besede bodi tak
 Da krade tudi naopak.

Rešitev ugank v zadnji številki:

I.

Hus — suh.

Rebus: **Bel je bil velik malik.**

II.

N

A j d

S e d l o h

S l e n u r i s

O v r i p a v e l i

E v n a n g e l s k

N S j e r g a n i

K I o z e l o

K r s k o

K r t

a

Na slovenski

katoliški shod!

Prav so jih rešili: Andrej Porenta v Virmažah; Josip Zorko na vojaških vajah pri 17. pešpolku; Vinko Kolar pri Sv. Jerneju na Stajerskem; Anton Erjavec, dijak na počitnicah na Brodu pri Št. Vidu; Boštjanov France na Kožljeku pri Cirknici; Francika Knižic, učenka v Stražišču.

Prilagodna številka »DOMOLJUBA« izide dné 20. septembra 1900 zvečer.

Loterijske srečke.

Dunaj, 1. septembra	52	76	86	6	39
Trst, 25. avgusta	79	32	1	50	29
Gradec, 1. septembra	40	9	12	20	54
Ljubljana, 25. avgusta	9	17	11	40	25

Tržne cene v Ljubljani.

od dné 26. avgusta do dné 1. septembra

	K	h		K	h
Goveje meso I. v. kg.	1	28	Pšenična m. 100 kg.	28	20
» » II. » »	1	12	Koruzna » » »	17	—
» » III. » »	—	96	Ajdova » » »	36	—
Telečje meso » »	1	20	Fitol, liter . . .	—	16
Prasičje » sveže » »	1	40	Grah, »	—	20
» » prek. » »	1	40	Leča, »	—	24
Kostrunovo meso » »	—	80	Kaša, »	—	22
Maslo » » »	2	—	Ričet, »	—	22
Surovo maslo » »	1	90	Pšenica . 100 kg	16	—
Mast prašičja » »	1	40	Rž	13	60
Slanina sveža » »	1	36	Ječmen » » »	12	—
» » prekajena » »	1	44	Oves	12	60
Salo	1	20	Ajda	18	—
Jajce, jedno	—	6	Proso, belo, » »	18	40
Mleko, liter	—	16	» navadno » »	14	—
Smetana liter	—	80	Koruzna » » »	14	40
Med kg	—	—	Krompir » » »	5	20
Krompir	—	5	Drva, trda, seženj	7	40
Piščanec	1	20	» mehka, » » »	5	20
Golob	45	—	Seno, 100 kg . . .	3	20
Raca	1	60	Slama, » » »	3	20
Gos	—	—	Stelja, » » »	—	—

Išem 103 3—3

dva učenca

za mizarski obrt.

Anton Marguč, mizar v Škofji Loki.

Več dobro ohranjenih **sodov**

prodá se po primernej ceni v Šiški pri Ljubljani hiš. št. 91. 120 1—1

114 **Učenec** 2—1

se sprejme za čevljarski obrt pri Ivanu Rozman, čevljarskem mojstru v Ljubljani, sv. Florijana ulice št. 32.

Koverta s firmo vizitnice in trgovske račune priporoča **Katol. tiskarna** v Ljubljani.

Na prodaj je 99 3—3

posestvo:

novo zidana hiša z gospodarskim poslopjem, 15 oralov rodovitnih njiv in travnikov, pa gozda. Drži se vse skupaj in je oddaljeno četrtr ure od mesta Slovenske Bistrice. — Več se poizvé pri posestniku samem.

Anton Lacian,

občina Cigonca, pošta Slovenska Bistrica, spodnje Stajersko.

V najem se dá ali pa tudi prodá 117 1—1

hiša

s koncesijo žganjetoč, gostilna in trgovina v Razdrtem pri Postojni. — Hiša je na najlepšem kraju na sredi vasi pri farni cerkvi ob glavni cesti Dunaj-Trst, pred hišo je vodovod. — Natančneje pogoje daje F. Tratnik, trgovec v Dolenjivasi pri Cerknici. Plačuje se lahko na obroke.

R. MIKLAUC

* Ljubljana. *

Spitalske ulice št. 5

suknena pošiljateljska * *
trgovina * * * *prodaja se na debelo in na
drobno. 122 6-1

Prporoča svojo **veliko zalogo** vsakovrstnega blaga za **moške in ženske obleke** — V zalogi se nahaja **domače, loško, brnsko in jegerndorfsko sukno**, zanesljivo dobro in trpežno **blago**, vsakovrstne **hlačevine**, vsa **podlaga** in **potrebščine** za gospode krojače i. t. d.

Prav lepo nove vrste **blago za ženske obleke** v vseh barvah in cenah: **ogrinjalke, volnene rute, parht višnjev in pisan** za obleke, **cvilih** za postelje, **kovtre, koce** i. t. d.

Uzorce na zahtevanje poštino prosto.

Najcenejši nakup suknenega blaga.**Prporočilo.**

Firma **J. C. Bernard**, tovarna za razne stroje v Karlinu na Češkem (pri Pragi), mi je za mojo vodno žago poslala jedno pat. Haag-ovo železno turbino, katero sem sam postavil in s katero sem jako zadovoljen. Vodna sila pri moji žagi je zelo slaba. Dosedaj je gonila res tudi le jedno vodno kolo, s tem pa kljub vsem mogočim tehničkim olajšavam samo jedno žago. Naročena turbina pa razvija moči za devet in pol konjskih sil in žene pri isti vodni sili zlahka dve žagi ter en cirkular za jedno. brez prejnega šuma in ropota, ker teče prav mirno. Izgotovljena je iz dobrega materiala, zelo močno, a vendar precizno in tako lahko, da se mi dosedaj tudi pri najmanjši vodi še ni ustavila.

Radi tega prporočam firmo **J. C. Bernard** vsem onim, ki si mislijo nabaviti moderat gonilni stroj, tembolj, ker cene niso visoke, plačilni pogoji pa jako ugodni. Turbino si mora vsakdo pri meni ogledati, kjer dobi lahke vsa potrebna natančna pojasnila o velikosti, moči in cenah. 115 3-1

Na Bregu pri Borovnici, dné 22. avgusta 1900.

Fran Švigelj, posestnik in trgovec z lesom.

Vabilo

k

OBČNEMU ZBORU

„Gospodarskega društva“ v Trnovem,

registrovane zadruga z omejeno zavezo,

kateri se bode vršil

v nedeljo, dné 16. septembra 1900

ob 4. uri popoldne

v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Predložitev in potrjenje računa za l. 1899.
2. Volitev odbornikov in njih namestnikov.
3. Volitev nadzorstva.
4. Prememba pravil. 119 1-1
5. Slučajnosti.

V slučaju, da občni zbor ne bi bil sklepčen, vrši se 23. septembra ob isti uri, na istem mestu in z istim vsprememom drugi občni zbor, ter se bode sklepalo brez ozira na število navzočih članov.

V Trnovem, dné 27. avgusta 1900.

Načelstvo.**Lepo posestvo**

je naprodaj v Besnici pod Ljubljano. Obsega: gospodarsko poslopje, 10 oralov rodovitnega polja, 9 oralov posebno dobrih travnikov in 98 oralov gozda v najlepši rasti.

Posestvo je vse skupaj ena celota.

Plača se lahko takoj, ali pa le ena tretjina; drugi dve tretjini se utegneta voč let plačevati z obrestmi.

Natančneje se zvé pri lastniku **Franc Lipah-u**, posestniku v Dobrunjah št. 67. Pošta: Sp. Hrušica pod Ljubljano. 121 1-1

Zahvala

zavarovalni družbi

„Allianz“

Dne 10. t. m. umrla mi je moja žena **Margareta Jarc**, katera je bila pri gori omenjeni družbi zavarovana. Omenjeno društvo mi je po svojem glavnem zastopniku **Ferdo Malloth-u** v Ljubljani izplačalo točno in brez ovir polno zavarovalno svoto.

Dolžnost mi je toraj, da izrekam temu društvu javno svojo zahvalo, in jo vsakemu najtopleje prporočam. 116 1-1

Lipe pri Ljubljani 24. avgusta 1900.

Johan Jarc.

Plaćujem najvišje cene.

Zmešane in rezane lase

kupujem in plačam najvišje cene, vedno bolje in višje, kakor kateri drugi kupec. — Kupujem vsako količino od 2 kilo naprej. Za vsako pošiljatev odpošljem takoj denar, da ga pošiljavec brez vsacega zadržka takoj sprejme. 118 12-1

Opozarjam nabiralce las na mojo adresu

Aleksander Gjud, Ljubljana, Kongresni trg št. 3.

Za rezane in zmešane lase.

Delavnica kleparskih, ključarskih, kovino-tiskarskih stavbenih in galanterijskih del.

Anton Belec

Št. Vid nad Ljubljano

izdeluje in ima v zalogi cerkvene svetilnice ali stalnice, dve po: iz kositarja 12, 15, 18, 20 gld., iz medenine 22, 24, 28, 32 gld., iz topaka 40, 50 gld.; obhajilne svetilnice iz kositarja po 2 gld., iz medenine po 5, 8, 10 gld., pušice z zvončki za pobiranje miločine iz kositarja po gld. 1-50, iz medenine po 5 gld.; štedilna železna ognjišča, vsa železna in tudi razna za vzdiranje.

Pokrivanje in barvanje zvonikov ter napeljevanje strešnih žlebov in strelododov.

113 2

Razne železne ograje, vrata, omrežja za pokopališča i. t. d. — S kritevjo zvonikov prevzema ob enem tesarška dela.

„Pri Miklavžu“

123 6-1

v Ljubljani,

Medene ulice, zraven loterije

prodaja se na drobno po kramarskih cenah manu-fakturno blago, kakor: bela, rujava in pisana kotenina, parhat višnjev in pisan, oaig za moške, ogrinjalke volnene in pavolnate rute, nogavice, jagerske srajce in hlače i. t. d.

Popolnoma zadnja cena in prijazna postrežba.

HERBABNY-jev

podfosfornasto-kislj 503 20-15

apneno-železni sirup.

Ta 30 let z največjim uspehom rabljeni prsni sirup raxtaplja sluz, upokojuje kašelj, pomanjšuje pót, daje slast do jedi, pospešuje prebaviljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si prisvajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kostij. 107 (20-10)

Cena steklenici 1. gld 25 kr., po pošti 20 kr. več za zavijanje.

Prosimo, da se vedno recno zahteva Herbabny-jev apneno-železni sirup. Kot znak izvora se nahaja v steklu in na zamašku ime, „Herbabny“ vtisnjeno z vzvišenimi črkami in nosi vsaka steklenica poleg stoječo uradno registrov. varstveno znamko, na katera znamenja naj se blagovoli paziti.

Osrednje skladišče

Duna, lekarna „zur Barmherzigkeit“

VII.1, Kaiserstrasse 73 in 75.

V zalogi skere v vseh lekarnah na Dunaju, v Ljubljani in drugod.

Kmetiška posojilnica Ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v Knezovi hiši, Marije Terezije cesta števil. 1

obrestuje hranilne vloge po $4\frac{1}{2}\%$ brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje. 10 (12-8)

Uradne ure razun nedelj in praznikov vsak dan od 8-12. ure dopoldne.

Pošt. hran. urada števil. 828.406. — Telefon števil. 5.

Domača trgovina

Češnik & Milavec

Špitalske-Lingarjeve ulice (Kresija)

priporočata pri nakupu pomladanske in letne obleke za ženske in moške svojo veliko zalogo po najnižji ceni.

Tisti odjemalci, ki skozi celo leto pri naju kupujejo, dobé lepo novoletno darilo.

42 10-6

Uzorcei po pošti na razpolaganje.

Kathreiner

je samo pravi v znanih

Kathreinerjevich zavojih!

Zatoraj nikoli v odprtih ali v drugih za prevaranje računajočih ponarejenih zavojih.

Kathreiner Kneippova sladna kava

je najokusnejša, kakor tudi edino zdrava in zraven tega najcenejša primes k bobovi kavi.

Kathreiner Kneippova sladna kava

bode z veseljem in z vedno raztočem učinkom v stotisoč družinah použita.

Kathreiner Kneippova sladna kava

je tam, kjer se zavoljo zdravja bobova kava prepove, najboljši nadomestek.

